

Makkai Sándor

MAKKAI SÁNDOR

SZÁMADÁS

KOLOZSVÁR, 1912

AJÁNLÁS.

Másnak talán szavak csak,
Gyermeki dadogások.
Neked édes-bús titkok,
Gyönyörű álmodások.

Másnak halott betűk tán,
De Neked meleg élet,
Mely bús ködökből indult
S virágos révbe tért meg.

Csak Te látod a lángot,
Mely belőlük kilobban,
Száz ezüst harang zengi
Nevedet a sorokban.

Kinek mit mond az ének,
Te ne ügyelj azokra,
Csak a szívedig érjen,
Csak szíved zengje vissza.

Hadd szálljanak a dalok,
Úgyis haza találnak:
Elhaló remegéssel
A Te szívedre szállnak.

A MI FIUNK.

Lesz nekem egy szép kis fiam,
Aranyhajú, vidám gyerek.
S tovább álmodja álmaim,
Mikor a szívem már lenn szendereg.

Az én fiam, a te fiad;
A lelkünk egybeolvadása,
Testté vált forró csókjaink,
Az égő szívünk összedobogása.

A harcot majd ő vívja meg,
Tovább szenved, tovább szeret,
Sír és nevet s új dalt dalol
Vígabb időkben az a kis gyerek.

Az élet össze-vissza tépi,
A szíve, arca csupa vér,
Ajka kiszárad izzó vágytól,
Szívében gyilkos lángú szenvedély.

Mi pihenünk, kik létrehoztuk,
Míg ő küzd, sír, zokog, nevet
S nevünket áldva, megátkozza százszor
Ezt a szegény, gyilkos szép életet.

JÖNEK NAPOK...

Jönek napok, mikor egy vad vihar
Itt lenn a földön mindent felkavar.
S az epedő, szomjas világ felett
Megdördülnek a tornyos fellegek.

Fullaszt a lég. Vad, rekkenő meleg
Az emberek agyát szállotta meg.
Nyomasztó csend ül lomhán, mindenütt.
Az óra lassan, meg-megállva, üt.
E rekkenőség: fergeteg jele,
Hogy fog majd zúgni pusztító szele!
A tűz... a tűz... hogy fog lobogni, hajh,
És jajgatni az elperzselt avar.

Hozzám vad, ismeretlen szellemek
Jönek éjente s örült képeket
Kergetnek le s fel szemeim előtt.
- Az angyal, íme, már aratni jött.

Ébredj, világ! Fel, talpra emberek,
Jönek már a villamos fellegek,
Cikázó tűz ég az ég sarkain
És menydörgésbe halnak szavaim...

Látom: a földet elhagyá a dal,
Kihalt a tavasz minden álmival,
A rózsá helyén vér virága nő
S dögvészt lehel az illatos mező.

Nézd!... Nézd!!! - Hogy törnek ott az emberek
Egymás ellen. Hah, a föld hogy remeg...
Kél sápadt arcú milliók dala
S tűzbeborúl halálos éjszaka.

... Mennyi halott fekszik a föld porán!
Megért a föld. Lehullt a föld. Korán...
Bűn és erény egy sírba fekszenek.
És áll az angyal a sírhant felett.

- A dalt mi soha nem feledjük el.
Szívünk szerelmesen összedobog
És rózsafelhőn, tisztán, édesen
Megyünk az égbe, mint az angyalok.

Alattunk zúg az ítélet harsonája
És a pusztuló föld nyög és sikolt.
Így megyünk át az öröklét hónapja:
Egy láng, mely két ember égő szíve volt.

HALOTTI INDULÓ.

Bús szélvész szárnyán szállanak
Hullongó, sápadt levelek.
Haldoklik az erdő, mező.
Fúvóm a halotti éneket.

Vihar jajong a hegytetőn,
Tépi az erdők köntösét.
Egy meggyilkolt világnak összetépett
Álomrongyai szállnak szerteszét.

Haldoklik az egész világ. Megásott
Sírjába roskad a vén kor, maga.
Sötétség lesz. A sír sötétje mindjárt.
Vajon mikor s minő lesz hajnala ?

Piroslik vére megölt leveleknek.
Piros az égbolt. A víz tükre, mind.
Nagy, nagy vihar lesz. Készülődik régen
Pirosló égbolt szélviharra int.

Őszre tavasz jön. A halálra élet.
Ledúlt világok romján új világ.
Vajon véres bíborban fog születni
S fejét köríti piros vérvirág?

Menyörgő felhők, éghasító lángok
Szülötte jobb lesz, mint a régi volt?
A sír megásva. Valahol a légben
Fújják már a halotti indulót.

SZÁMADÁS.

1.

Mellettem csapott el a halál szárnya,
Jól érzem még a hidegét.
Tagadó fejem rázom, de a szívem
Sejti már, érzi a kezét.

Valahol itt járt s kezét felemelte,
Némán, hidegen intett.
Aranyos mátkám! Tépik már... széttépik
Összenőtt szíveinket.

Csak egy sugár, csak egy kis árny az élet,
Egy könnycsepp, egy csók, egy virág,
Egy szívdobbanás, egy szemlobbanás
S hull, hull a barna rög reánk.

Hogy éltem, alig-alig sejti szívem,
Még csókra szomjas az ajkam.
Mondtam egy-két imát, tanultam, sírtam,
Játszódtam és meghaltam.

Avagy talán, mert komédja az élet,
Komédja a hideg halál is?
Csöppet se sírj. Im énnékem már
A szívem súgja, hamar elvállik.

Szerettelek volna még megcsókolni,
Simítani hajad aranyát,
Érezni szíved ritmusát: egy percre.
De már álmos vagyok. Jó éjszakát!

2.

Mikor mindennek vége lesz már,
Még egyszer el fogsz jöni. Érted?
Halott szívem megérez akkor,
Hisz annyit szenvedett teérted.

És ajkaim mosolyra nyílnak,
Így tegyetek a koporsóba,
Így menjek az álmvilágba,
Hisz annyit sírtam a valóba'.

Mosoly legyen az élet vége,
Mert gyerekálom, kicsi, semmi.
Amit valóra vettem élve,
Bár holtan tudjam lenevetni.

3.

Megvallom: élni szép lett volna
És *érted* élni: szebb százszorta.
De hív a halál trombitája,
Az élet nagy takarodója.

Sokat játszódtunk, énekeltünk,
Sírtunk, ha eltört szívünk bábja.
Jó éjszakát! Jó éjszakát...
A gyermeket az ágya várja.

Ha jön a reggel, újra kezdjük.
Új játékot találunk százat.
De hol fog új reggel virradni?
És minket hol talál az?

Meg fogunk halni.

Meg fogunk halni. Hullnak, hulldogálnak
A levelek, a sápadt levelek.
Kis levéltársam! Elrepülünk messze.
A szürkeségbe, a nagy semmibe
Kergetnek az őszi szelek.

Látod: itt is, ott is elindul egy-egy.
Zizegve, zúgva elrepül.
Miért tapadtál hozzám? Jön az este,
Nagy út van ám előttem, elmegyek s te
Itt maradsz sárgán, egyedül.

Fényes tavasszal, ibolyás tavasszal
Hajoltál össze énvelem,
Egymáshoz hajtott, egymásra tapasztott
Bolondos szellő, játszi, kacagó
Ujjongó, édes szerelem.

Csók, ölelés, dal, illat, könny, sóhaj.
- Mi ki vagyunk fizetve! –
Fogjunk kezet: jó éjszakát, virágom!
Csak álmodtuk a napot a világon.
Igaz csak ez az este.

Zsoltár.

Álltam ott, hol a szomjú földnek
Lelkét kiperzselé a nap.
Álltam ott, hol hulló levélkék
A bánatos fehér halálról
Halkan suttogva dallanak.
Te ott valál. Jól láttalak.

Hallgattam a fekete éjfélt.
Iszonyú csendje: néma vád.
Néztem a szikrázó csillagba,
Mely mérhetetlen messziségből
- Mint bujdosót az éji láng -
Hívott, újjal mutatva rád.

Égő virágok kebeléből
Az illat, mondd, kihez beszélt?
Halálos villámdördületben
Te szóltál, s tüzes kikeletben
Mely csókot a rózsától kért:
Megértettem a kósza szélt.

Mikor ifjú szívem hevülve
Csüngött virágos álmokon :
Most látom! Arcod rám mosolygott
S az ihletés szent percein is
A lelked csókolt homlokon
És csendült dalba ajkamon.

Most tudom, hogy a könnyben is
Vigasztalásod tündökölt.
Kegyelmed éltető sugara
Benne szívárvánnyá törött,
Hogy megcsókoljam az ökölt,
Mely, hogy erősítsen, letört.

Oh hogyan emlékezném rólad?
Lelkem kebledre hullni vágy!
Hogy tagadnálak meg, Uram?
Nélküled csak halál az élet,
Veled a végtelenbe hág!
Mit nekem a múltó világ?

Gyarló vagyok. Óh de te szent vagy!
Porszem vagyok. Te: végtelen.
Én roskadok. De te megállasz.
Uram! Hívlak... a kezedet!...
- Olyan sötét van idele...
Én édes, áldott Istenem...

DE PROFUNDIS.

Hideg szél fúj. Sötét völgyekbe lenn,
A hol virág nincs, hol tövis terem,
Hova nem hat le édes kacagás,
Hol nincsen dal, nincsen napragyogás:
Emészt a vágy utánad, Istenem.

Óh, hogyha láthatnám az arcodat,
Mit múltó földi pornak nem szabad.
Fényes szemed ha rám tekintene,
Ha rám lehelne lelked melege!...
Óh, hogyha láthatnám az arcodat!

És mondd csak : Te vigyázol énreám
Ezen a sötét földi éjszakán?
Engem, ki senki, semmi nem vagyok,
Észreveszel, szemed felém ragyog?
Óh mondd, óh mondd: vigyázol énreám?

Avagy csak játékos vagyok, nagy Úr,
Mit felvevél és elhánysz hanyagul,
Vagy mért teremtettél, miért vagyok
Ma láng, holnap hamu, ha meghalok?
Játékszered vagyok csak, óh nagy Úr?

Miért engedted örülni tehát?
Kezed belém szívet minek csinált,
És bele annyi vágyat és reményt,
Annyi meleget, annyi tiszta fényt?
Miért alkottál emberré tehát?

Miért vezettél gyöngéden, puhán,
Hogy el ne essem életem után,
Miért szerettem és engem miért,
Mért oly szép nekem ez a földi lét,
Miért esengek az élet után?

Mert Te szeretsz. Mert én fiad vagyok.
Mert jószágod felettem is ragyog.
Mert azt akarod, hogy boldog legyek,
Mert csupa szív vagy, csupa szeretet
És azt akarod, hogy szeresselek.

Szeretlek, édes, áldott Istenem!
De, hogy elmondjam, azt nem tehetem.
Emberi ajkon elhal ott a szó,
A hol te megjelenysz, mindenható.
Én csak szeretlek némán, Istenem.

Szívem feldobban, téged hogyha sejt,
Lépted utamon fénynyomot felejt,
Utamon ott jársz itt is, ott is, óh -
Előttem, mindenütt jelenvaló.
Látlak, bár mély titkok felhője rejt.

Te játszol néha hárfalelkemen,
Ha olykor tiszta dal zeng odabenn,
Édes álmod nekem Te szövögetsz
És néha megfogod a kezemet.
Minthogyha hangod hallaná szívem.

Ha visszanezek, látlak mindenütt.
A jövőm elé sűrű köd feküdt.
De bízom benned, édes Istenem:
Megcsal a föld, de te ott léssz velem,
A gyermekeddel, ott léssz mindenütt.

SZÁMUM.

Fejét álmodón hátraszegve,
Selymes pilláit leeresztve,
Lobogó aranysárga hajával,
Halk, édes, csengő kacagással
Szállott rám a Számum.

Csukott szemhéján tűz csapott át,
Éreztem lázas, forró csókját,
Ölelő kart, lihegő keblet.
A piros szája lánggal égett,
Mikor rám szállt a Számum.

Egy csókja: örült szomjúság.
Egy ölelése: gyilkos vágy.
Maga: sorvasztó lángú láng,
Hullókönnny, szomj, pokol reánk,
Kikre rászállt a Számum.

Ezt a sok kínos bolond álmot
Nézd ezt a tenger szomjúságot,
Ezt a láztól gyötört szívet,
Cserepes ajkam, égő szememet!!
Óh Számum! Szánj meg engemet...

A BÚCSÚ.

Az én búcsúm nagyon vidám lesz.
Könnyet nem fogok látni. Nem.
Mosolygó arcok közt fut révbe
Virágos hajón, életem.

A kik szerettek, sorba állnak,
Még elmegyek arcuk előtt
És mindeniknek szépet mondok
És mindeniknek köszönök.

Egy-egy virágot a fejükre,
Ajándékozva ejt kezem
S szívökbe valamit beírok,
Hogy ott ragyogjon végtelen.

A sorban ott áll az anyám,
Áldott legyen. Megcsókolom.
Testvérek jónek. Béke rajtuk!
Barátok. Kár, nincs több borom.

Aranyfürtös csodás leány,
A sor végén te fogsz majd várni.
Ott, ott egy pillanatra tán
Meg fogok állni.

Már csak egy perc és menni kéne,
A nagy csendesség vár reám.
De én mégegyszer megkívánlak
Azon az éjszakán.

Hogy visszakérjem, visszasírjam
A szép, szerelmes életet
És érted újra, forró szívvel
Előlkedjem az éneket.

Egy hajszáladdal vissza bírnál
A sírból húzni, azt hiszem.
- Hisz erősebb vagy a halálnál! -

De nem fogsz megmozdulni. Nem.

HULL A HÓ.

1.

Bolondul rázza ablakom
Süvöltő, kóbor szélvihar.
Küldeném, dalom.
De odafagy Hideg üvegre gyöngé dal

Nem így volt nyáron, a mikor
Csupa fény volt s tűz a világ
S szívemből a szívedre hullt
A dal, mint sok piros virág.

Most ajkamtól az ablakig
Lehellet szárnyán száll a szó
És lesz belőle jégvirág.
Hull künn a hó, a hó, a hó...

2.

Sötétedik. Én egyedül
Ülök szobámban csendesen.
Nem mozdulok, csak odaki
A hulló pelyheket lesem.

A szívem, - hallgat, - nem dobog.
Nagy, néma csend. Egyet se ver.
Az a tengerhó rászakadt
És megfagyott. Nem költöm fel.

3.

Hó, tiszta szűz hó, lágy pehely
Fehér ruhád borítson el.
Vad szél fújjon kettőnk közé,
Közém és egy leány közé.
Meghaltam. Hiszed, nem hiszed,
Mindegy nekem. Mindegy neked.

Egy egész nagy halott világ
Feküdt közénk és eltakar
Szemed elől a dal, a dal,
Ablakra hulló jégvirág.

4.

Két szobor áll künn a mezőn,
Szívükbe fútt a szél. Meghaltak.
Egymásra bámulnak merőn
A jég szemű, jégajkú holtak.

Látom: aranyhajad a hó
Most hullja be tompán, puhán,
Végigfekszik a kebleden,
A vállad sima bársonyán.

Szemed becsuktad. Hull a hó.
Befújt egészen. Most mi lesz?
Fehér szobor, hideg szobor:
Dobban-e még forró szíved ?

Két szobor áll künn a mezőn,
Szívükbe fútt a szél. Meghaltak.
Te is meghaltál, nemcsak én!
Te is, te is, te is halott vagy!!

5.

Tente, tente! Aludj kicsiny
Mosolygó szájú hóbaba!
Ne járjon fel kísérteni
Közénk a nyár soha, soha.

Utunk behullták rég, de rég
Meggyilkolt vörös levelek.
Akkor búcsúzott a szívünk
Elhervadó mezők felett.

Tovább mentél. Nem. Nem lehet!
De úgy volt.. Úgy volt.. Oh, be jó!
Nyomunk felett táncol a szél
És hull a hó, a hó, a hó.

A HALÁL HIMNUSZA.

Csillagvilágok fent az űrben,
Mikben lüktet láthatlan élet,
Hideg, szikrázó gyémántcseppek,
Lesz idő, lesz, hogy ti se lesztek.
Semmi lesz minden, amiből lett.

Ostoba, szerelmes madárcák
Elfogtok némulni majd télen.
Zöld levelek, lehulltok sárgán.
Jég fekszik el a vizek árján.
Minden meghal. Senki se éljen.

Pirosszájú, tűzszemű lányok
Csókos lelkét a köd felissza,
Hazug ajkatok nem bolondít,
Hajatok nem kötöz meg senkit,
Meghaltok és nem jöttök vissza.

Ti szertelen, szeretni vágyó
Bolond, lobogó szívverések:
Kialusztok majd, hazug lángok,
Hogy semmik lesztek, fényes álmok,
Aranyos, mézes szép beszédek.

Öljétek meg azt a mosolygó
Kis gyermeket a bölcsőjében.
Mért kacag? Hogy mer mosolyogni?
Nem tudja még, hogy meg kell halni?
Virág miért van dérmezőben?

Sötétben napvilágot várók,
Szomorú szívek mért remélni?
Kik fájó ma holnapért éltek,
Jövőről szótök tünde képet:
Mind, mind, mind, mind megfogtok halni.

És meg fogsz halni, te utált föld,
Mert hinni soha el nem fáradsz,
Mert erősebb vagy, mint én, százszor,
És boldogabb, bolond és bátor
És összetörhetsz, megalázhatsz.

De meg fogsz halni! Hallod? Érted?
S ha nekem nem adtál a csókból,
S ha másnak fényt szórtál fejére,
Míg engem itt hagytál letörve:
Kacagni jókor lesz még, jókor.

Mert akit fölzokogó vágyban
Kerestem szívszorító éjen,
S kinek a vádam feljajongtam,
Azt mennydörögte vissza szókbán:
Meg fognak halni! Egy se éljen!

UCCAI NÓTA.

Dec. 31.

Szétnézek most az új határon
Kóbor lovag, sehonnai.
A bánatomat mind lerázom,
A nótát vígan kicifrázom.
Minek ma könnyet ontani?

Beteg tagokkal hideg éjben
Barangolok, barangolok.
Nincs céloom semmi és a szélben
Vidám füttyszóra csak lépésben
Járom az uccát s dalolok.

Jöttem fényes, virágos nagy mezőkről,
Beszéltek hozzám szűzliliomok,
Megyek fekete, szélviharos éjben,
Susognak hozzám sötét démonok.

Útam vitt erre, arra. Mit tudom már
Miért, hol jártam. Csak megyek, megyek.
Beteg portestem összehullni vágyik,
De hívogatnak a kéklő hegyek.

Micsoda víg a lelkem! Cudar álmok
Nem férnek hozzá. Tiszta hófehér.
Hulló pelyhek hullnak rám s eltakarnak.
Itt van a tél, a tél, a tél, a tél.

A lant még meg se szülte s már elkapta
A szél a dalt, mely az én életem.
Cél nélkül így röpül a nagy világba
Töredék dal, tört élet. Mit nekem??

Belőlem is kapott sugárt egy-egy szív.
Én is ajándékoztam néha már.
S ha elfogyott a kincsem, lezacaglak
Te koldus élet s te koldus halál.

Szétnézek most az új határon
Kóbor lovag, sehonnai.
A bánatomat mind lerázom,
A nótát vígan kicifrázom.
Minek ma könnyet ontani ?

A felhők ugyan eltakartak
Uram Isten, szemed elől,
De a mezőkről valahonnat
Hírt visznek majd a kósza varjak
Az árokból, fiad felől.

AZ ISTEN GYERMEKE.

Kinek a lelke bús, üres,
Kinek pokol a vére,
A ki szomjas, a ki keres,
A ki fölsír az égre:
Azt megsajnálja Isten.

Kinek egy útja van : az ég,
Egy jeltüze: a csillag,
Ki párt keres, ki álmodik
S a sárba, porba jajgat:
Azt megszereti Isten.

S akit szeret: öldöklő vérrel,
Örök szomjjal, gyilkos éhséggel,
Jaj, látó szemmel, gyöngye lábbal,
Iszonyatos nagy árvasággal
Azt megveri az Isten.

AZ ÚT.

Én Istenem, fogadj be engem.
Nagy messze jártam. Nincs tovább.
Elfogyott a hitem, reményem.

Hideg szél az arcomba vág.
Szemem homályos. Lábam gyöngye.
Megbotlom minden kis göröngybe.
Én Istenem! Fogadj be hát.

Kacagó lány szemekbe nézve
Kerestem, vártam valakit.
Komolyszavú bölcssek között is
Szóltam leerve: nincsen itt.
Tagadtam. Sírtam. Harcban égtem.
Kerestem. Lemondtam. Reméltem.
De nem fedé fel titkait.

És végre... látok tövisek közt
Vérnyomokból nehéz utat.
Könnytől ragyog a levegője,
Szellője sóhajból szakad,
Kereszt sötétlik a tetőjén.
Ez-é az út? Hát majd a végén?
Remélnem óh Uram, szabad ?

Remélnem, hogy ott hazaérek,
S lehajthatom fáradt fejem
Az édes atyám küszöbére,
Kebledre, édes Istenem,
Hogy ott majd elfelejthetem
Az én összetört életem
S nem fog lobogni a szívem.

A VIRRASZTÓK.

Játszik a napsugár az ablakon.
Szegény kis zöld lámpámat úgy kacagja.
Látod, ez itt a fény, ez itt az élet,
Örök kohónak aranyzúhatagja.

Virrasztó kis barátom sápadt fénye
Kusza betűkre álmosan terül.
Így nézünk nagy titkok sötét szemébe
Sok hosszú éjjel, értelmetlenül.
Sorvasztó láng ég bennünk, hogy belássunk
A titkok rejtett szíve közepébe,
Összerogyásig keresni a forrást,
Honnan kicsordul a lét meleg vére.

S a míg böngésszük a titkokat ketten,
Két gyöngé lámpa szomorú szobába:
Künn fölzsibong a támadó világ
Egekre zúgó nagy hallelújába.

JÉZUS.

Fényes szemét a csillagoktól kapta.
Lelkét a mérhetetlen tenger adta.
Liliomok taníták bölcsességre,
S boldog titkokkal a szívét a kóbor
Szellő telebeszélte.

A viharok, a háborúk világa,
Az átok és a vér sötét hazája
Volt akkor is a föld. Tehát megölték.
S szíve beleálmodta a kereszten
A világba a békét.

RAB ZSIDÓK ÉNEKE.

Ülvén babyloni vizeknél,
Könnyezve bámultunk az árba.
Emlékezés szárnyán a lelkünk
Elsuhant, a Sionra szállva
S felaggatok
Örökre néma hegedűnket
A parti fűzfák ágbogára.

Akik hazánkat meggyilkolták,
Kik síró vasbilincsbe vertek:
„Nó, halljunk egy otthoni nótát!”
Víg éneket gúnyolva kértek...
Ó jaj, hogyan
Zengett voln' a felséges Úrról
Ajkunkon idegenben ének?

Ha elfeledlek, Jerusálem,
Magam felejtsem el örökké,
Ha rólad meg nem emlékezném,
Ne jöjjön szó nyelvemre többé,
Így, így legyen,
Ha bármi más nálad, te drága,
Elöttem válna kedvesebbé.

Megemlékezz e napon róluk
Uram! Emlékezz szavaikra,
Hogy ordították: mind a földig
Rontsátok ezt a fészket itt ma,
Le, le a sárba,
Alapjából hányjátok össze,
S mi benne van, mind ki az útra!!

... Meghalsz te is, Babylon lánya!
Irigylem, ki megví veled.
Boldog lesz, a ki gazságodért
Érettünk megfizet neked.
Óh százszor is
Boldogabb, a ki megragadja
S sziklához vágja gyermeked!

A 137. zsoltár után.

A 42. ZSOLTÁR.

Húvös folyóvizekre mint
Szomjú szarvas kívánkozik:
Úgy kíván lelkem, Istenem
S eped feléd. Óh vajon mikor juthatok
Uram, eléd?

Kenyerem omló könnypatak,
Mely éjjel-nappal hull, szakad,
Mikor gúnyolva kérdenek
Minden napon:
- Hol vagyon a te Istened,
- Nos, hol vagyon?? -

Mikor erre emlékezem,
Végigvonaglik szívemen
A fájdalom... hisz én valék
Ki jártam itt
Újjongó táboruk előtt
Szent házadig.

. . . Bízál Istenben! Megpihen
Még rajtad a szabadító tekintete.
Még hálákat fogsz adni te.
Ne csüggedj, vergődő szívem!

A csüggedés ül lelkemen
Amint reád emlékezem
Jordán földjén, a Hermonon.
Örvény ragad,
S felettem összecsap zúgó

Vízáradat.

Nappal kegyelmed volt velem,
Éjjel megilletéd szívem
És benne szárnyas dal fakadt.
Hadd kérdjelek:
Miért feledsz... miért hagyál
El engemet??

Miért kell járnom gyászba most,
Hogy ellenségem háborog?
Óh összetör gyilkos kacaj
Most engemet;
Szorongatóim gúnyszava:
Hol Istened??

... Bizzál Istenben! Megpihen
Még rajtad a szabadító tekintete.
Még hálákat fogsz adni te.
Ne csüggedj, vergődő szívem!

PRÓFÉTÁK ÉNEKE.

Fekete rögből, hajh, föl az égnek,
Ahol az örök csillagok égnek,
Vissza a sárba, fekete rémek,
Lélek ég bennünk: Isten a lélek,
Nem tapad hozzánk semmi a rögből.

Nem tart az utunk itt lenn sokáig.
Hazajutunk majd csillaggyülésig.
Ne remegjetelek, szegény bitangok,
Odafenn zúgnak öreg harangok,
Jeladó nyelvük kizeng a ködből.

Csal a föld vissza. Előre, előre,
Ne is ügyelj rá, a szemed hunyd le,
Mehaltál s hallgass, ha visszarántott,
Fel ne jaidúlj, ha a csillagot látod:
Hogy a többi menjen, meg ne ijedjen.

Hideg bérctetőkön meg ne állj odáig,
Vérnyomok biztosan vezetnek hazáig.
Ahol könnyek fagytak zuzmóra, mohára,
Mindig arra felé. Próféta járt arra.
Lábad büszkén menjen. Szíved ne remegjen.

... S megfagyott testvért ha látsz, a ki megállott
Amint fehér arcát elhagyta a vére,
Nagy, üres szemekkel, mozdulatlan kinnal
Meredni az égre:
Csókold le a szemét. Ne lássa, ne tudja
Mikor hazaérve
Beleolvadunk a tüzes csillagokba.

ALKONYAT.

Böjthe Andrásé.

Legjobban szeretem én az alkonyatot.
Szelid, édes, csendes meleg napnyugatot.
Mikor a nap visszanéz az öreg földre,
Öreg földön zsongó fiatal életre.

Fiatal életem virágos múltjára
Vissza-vissza nézek a legszebb virágra.
Még csak őt vigyázom. Még csak neki élek.
Napnyugaton állok. Vissza-vissza nézek.

SÖTÉTEDESBEN.

1.

Hogy a vágyakat eltemessék,
Eljöttek a nagy, csöndes esték.

Fagyott lelkek fehér ruhába
Hullanak a fekete sárba.

Felvillanó álmokat úzve
Órákhosszat nézünk a tűzbe.

Nézünk hosszasan, álmodozva
Elérhetetlen csillagokba.

Nézzük a terjedő sötétet,
Letarolt fákat, puszta rétet.

Nézünk egymásra. Nézzük mennyit!
És mégse látunk semmit, semmit!

2.

Lázasan kutatni, hogy mit rejt a lelked,
Te nyomorult élet, meg nem érdemelted.

Hogy azt kibeszélné, nem jön olyan óra:
Hol van a mindenség titkai tudója ?

Téveteg világ gyúl néha csak előttünk:
Onnan, hova tartunk. (Vagy a honnan jöttünk?)

Ráírta valaki hulló levelekre,
Izenetét bizta nyargaló szelekre.

Egy-egy töredékét hogyha olvasgatjuk:
Hol maradt a többi? búsan találgatjuk.

Összerakosgatjuk, mindig keresgetjük,
Sohase végezzük, mindig előlkezdjük.

Mire olvashatnók, mire egész lenne:
Nyomunkat is a szél régen betemette.

3.

Az Isten csalja önmagát.
Álmod lát és úgy hívja, hogy világ.

Képzelete csodás játéka.
Törvénye, vagy szeszélye hajtja?

Ki maga is báb a komédiában,
Ne törje rajta a fejét hiában.

A KERESZT ALATT.

— Vallomás. —

Szívedhez, tiszta álmok templomához

Áhítattal zarándokoltam.

S te felemeltél, én szent fejedelmem,

Mikor ott fetrengtem a porban.

Te tanítottad repülni a lelkem,

Te csókoltad szívembe a hitet.

S mégis hideg lett a te birodalmad

Nekem, hideg...

Forró karokkal megölelt a föld

S új zsoltárookra vert a vérem.

Nézz a szívembe. Tehetek-e róla,

Hogy így kell beszélnem?

Uram. Az álmok erdőjébe jártam,

Pogány nótákra tanított a szél,

Behullta lelkem sok aranyos álmom,

Hulló levél.

Szőke selyemszálak odakötötték

A szívemet a fákhöz, a rögökhez,

Édes, hízogató hangok csalogattak:

Tagadjalak meg!

S győzött a föld. Erős volt. Aztán megcsalt

És eleresztett. Nem volt mér' maradni.

Lehajtott fejjel visszajöttem hozzád,

Mert itthon akarok meghalni.

DIES IRAE.

1.

Zúg a hatalmas orgona
Menydörgő zsoltáréneket.
Harangok zúgnak, zengenek
Fejem felett, fejem felett.
Az éjszakában tűz lobog
S angyalkardok villámjának.
Mi nyomja le, mi nyomja úgy
A vállamat... a vállamat?
Keresztfa. Bűnsúly. Felviszem.
Én Istenem, te élsz, ugy-e?
Neked zúg zsoltár és harang
Az égre fel... a földre le.

2.

Örökké sötétségben jártam,
Pedig a napsugárt imádom.
Örökké dideregtem, fáztam,
Pedig a tűz az én világom.
A pillámon könny rezgett mindig,
Pedig kacagni óh be édes.
Csak a szívem... jaj, a szívem
Az mindig égett... mindig égett.
Homlokom felhő árnyékozza,
Pedig a kék égért rajongok
S az álmokat, az álmokat
Elűzték lomha, fekete gondok.
A szívem már csak alig dobban,
Pedig még, óh jaj, nem is éltem.
Szőke leány... szőke leány!
Imádkozz egyet értem... értem.

SZOMORÚSÁG.

... **F**ájó csend ül bent. Az óra se jár.
Feketetollú nagy bánatmadár
Reámterül, lelkem megszállja.
Mint az ólom, nehéz a lomha szárnya.

Titokfejtő agy, ha megállnál!
Ha rámszállnál, fehér halálmadár,
S az a fekete tovaszállna!
Ha bennem a bolond rugó lejárna!

Titkaidat nem értem, én Uram!
Nem érem el a kezed: messze van.
Nem fogok hazaérni úgysem:
Vak lettem, hogy nyomaidat keressem.

S mióta nem vagy itt, nem érthetem:
Mire való is az én életem?
Kihalt a világból a lélek:
Bolondokháza lett a föld, hol élek.

Mert itt te voltál nekem mindenem:
Rejtett ok, titkonélő értelem.
- Most csak kiégett salak. Puszta semmi. -
Hagyj engemet meghalni és feledni.

MIKOR ELALSZUNK.

Estéli köd száll a szememre,
Figyelek távolodó zenéket.
Elcsituló, szakgatott muzsikában
Most búcsúzik az élet.

Alig hallom már csengő kacagását,
Mosolygó arcát belepte a pára.
Csodálatos! Nem fáj a szívem érte,
Nem tép emlékek elpattanó szála.

Szárnyaló vágyak, lázas szenvedélyek,
Én nagy szerelmem, hová levétek?
Azt hittem, meghalok utána,
S egy húr se rezdül bennem búcsúszavára.

Felnézek a fekete égre.
Hívogató láng szemembe világol.
- A mi közel volt, elnyelte a távol,
S közeledik a titkok messzisége.

Egy vágy szakad fel a szívem mélyéből,
Gyermekvágy. Mintha ma születtem volna,
Mintha nem is élt volna semmi abból,
Amit most visz az álmok koporsója:

- Óh vissza egy elfeledett hazába,
Ahonnan árván ideszakadtam,
Ahol még éltem, oh, tudom, hogy éltem,
Mielőtt még e rögöket tapostam.

Elszenderűlni gügyögő ajakkal,
Mindent feledve, amit elrontottam...
Új csodaföldek kikeletje vár rám
Valahol a ragyogó csillagokban.

Fény lobog ott fel sok örök titokra,
Meg lesz majd fejtve, amit nem értettem,
Kihez fölsírtam: közelebb lesz ottan
S megsimogatja homlokom az Isten.

Uram, ott úgy-e mindent újra kezdek?
Bohó gyermekhittel nem csalsz te meg engem?
Ismerkedem majd boldog gyermekekkel
S új játékok dalait zengem?

... Hallom ugyan, hogy felkacagott messze
Felhők alól a gúnyos, buta élet.
Ismeretlen hangok. Ismeretlen a gúny
Gyermekek szívének.

Kerülget az álom,
Lágyan döngicsélve remeg szempillámon.
Elringat a bölcső rengése, ringása
S édes anyám altató dúdolása.

ITT JÁRT AZ ISTEN.

Itt járt az Isten. Nem úgy, ahogy vártam
Mikor rámborúlt a fekete sötétség:
Nagy viharzúgásban...
Egy édes, tiszta szívén át hallotta
Szívem a hangjának mély harangütését.

Menydörgő haragban, villámló szemekkel
Ítéző nagy Isten, kit bosszúra vártam: így jött el...
Így jött el! Elismerem, Uram, hogy nem ismerélek.
Óh jobb vagy ezerszer, mint ahogy az élet
Szomorú tarlóján tántorogva láttam.

... S miket eltemettem: égő könnyek árja
Édes fájdalommal, forró zuhatagban
Omlott az orcámra.
Áradó napfényben úszó nagy mezőket
Mutatott a távol egy szemvillanásban.

Óh, hogyha te voltál, hogyha ez nem álom,
Aki ott vagy minden éjjeli sötétben
Ezen a világon:
Minden virágával fényes tavaszoknak
Borítsd el a szívét én Istenem, annak
Akit hozzám küldtél, hogy reám találjon.

INDULÁS ELŐTT.

1.

... Igen. Mikor még gazdag voltam én,
Álomkirály az álmok birodalmán,
Szívem belepte a sok szép remény:
Piros virágok hintázó fa ágán,

Mikor szemem a messze csillagokból
Nagy titkokat nagy hittel olvasott:
Úgy-e, akkor te voltál olyan árva,
A milyen én vagyok? — — —

Szőke hajadra fényt csókoltam akkor,
Hó-homlokodra piros glóriát,
Fázott a lelked, rászöttem a legszebb
Látások selyméből fehér ruhát.

Koldus vagyok most. Hermelinpalástom
Lerongyolódott nagy játékokon.
Korommá égett a szívem a láztól:
Már rég nem álmodom.

Titkokat nem sűg új kikeletekről
S nem is látom az aranycsillagot.
Nem tart sokáig. Álomtalan álmok
Nagy tengerébe beleszakadok.

Te itt maradsz, itt, édes kicsi párom,
Tovább álmodni az álmaimat.
Óh legyen neked élet, élet, élet,
A mi nekem csak köd, köd, köd maradt.

Kiket szerettem,- itt a testamentum, -
Reádírom az árva szíveket,
Akik nem hisznek, akik eltévedtek
És sírnak, sírnak: ... tied legyenek!
És ...adj cserébe te is valamit:
Amíg elalszom, maradj itt velem.
Halkan dúdolj egy régi gyermeknótát
S hajolj rá a szívemre csöndesen.

2.

Adós maradt a rábízottal
Haszontalan szolgád, Uram.
Csak sírt, csak játszott, álmodott
És most mindennek vége van.

Jön az óra. Ítélni fogsz.
Mit végeztem? Azt kérdezed.
Semmit, én édes Istenem
Óh, taposs össze engemet!...

- Édes tisztaszívű galamb,
Nézz a szívembe egy kicsit.
Nagyon ver. Hajtsd rá a fejed.
Én mondok neked valamit.

A mi szerelmünk megfagyott,
Sohsem borúl virágba már.
Szívünkről új szív nem szakad,
Nagy, néma éjek éje vár.

Hanem, - ha lesz egy szív, mibe
Te csókoltad az életet,
Gyűjtsd abba fel a szent tüzet
A mely itt engem égetett.

Ő legyen az örökösöm,
A megváltóm majd ő legyen,
A csonka oszlopot egésszé
Építse ki: az életem.

Nem kérek mást, csak azt, csak azt,
Hogy árvaságra eljegyezd,
Hogy örök poklot olts szívébe,
Hogy boldogságát elvegyed.

A vére, könnye úgy omoljon,
Hogy meglágyuljon itt a rög,
Próféták végzetét cipelje,
A végzetet, a mely örök.

Megtudja majd, hogy merre mennek,
Kiket örök szomj visz, ragad
Az ég felé. S mit nem találtam,
Az ösvényt ő megjárja majd.

S amikor összetört szívéből
Az utolsó vércsepp szakad:
Az örök, irgalmas nagy Istent
S a te szíved megáldja majd.

VALLOMÁS.

Ómló aranyzuhatag nem kísért
A hajadon.
Megtévesztő mosoly se játszadoz
Az ajkadon.

A szemed tiszta. Nincsen benne láz.
És a szavad
Lágy, csöndes, örvénynélküli
Ezüstharang.

Te vagy a legszebb álmom. Egy sötét,
Vad éjjelen
Ilyennek álmodott tisztaságért
Vágyó szívem.

Ki küldött hozzám, fehér tisztaság,
Édes tavasz,
Hogy a szívemben titokvirágok
Pattanjanak?

Zsoltárba zendül odabent
A némaság:
Nevét csak áldjad, áldjad, áldjad
Szívem, tovább.

Ha még nem tudnád, hogy szeretlek,
Elmondanám,
Hogy úgy szeretlek, úgy szeretlek,
Mint az anyám'!

LESZÁMOLÁS.

Kierünk már az éjszakából.
Titokzatos, nagy messze távol
Keblen a fátyol felszakad
És szórja, szórja a fejemre
A szent hajnali sugarat.

Nehéz álmok mámoros gőze
Most elmarad már mindörökre:
Hozzám a szent hajnal beszél
S győzelmi hymnust harsonázik
Tavaszi szél, tavaszi szél.

Te szólsz a hajnalhasadásban
Örök nagy Isten, akit vártam,
Zeng, zúg beléje a szívem:
- Hitvány por! Lángba kell borulnod!
Én, a ki élek, rendelem!

Én, a ki élek, a szívedbe
Belekiáltom mennydörögve,
Hogy jöjj utánam, akarom!
Nem engedem, hogy elszakítson
Semmi ördögi hatalom.

„Óh én Uram, mit akarsz tőlem?
Nem lesz próféta én belőlem.
Nézd a szívem: kihűlt, sötét.
Hogy fogom én tűzbe borítani
Mások szívét? Mások szívét?

A gondolattal föl nem érlek,
Kezemmel én ki nem beszéllek,
Hagyj engem el. Nem bírom én.
Mit is keresne koldusod már?"
- Megmondom én! Megmondom én!

Nagy, néma diadalmenet
Vonul át a mezők felett,
Fehérruhás, gyönyörű had.
Mikor meglátod a királyt,
Vesd lábai elé magad,

Fehér király. Megismered.
Országga nincs. Vállán kereszt.
Tövisből van a koronája.
Durva vászon a hermelinje,
Szomorú mosolygás a vádja.

S a merre megy, elnémul ott
Kacagó had, mint a halott:
Itt is, ott is kiválik egy
Lehajtott fejű ember és
A király táborába megy.

Az égi vándorok fején
Csillagot gyűjt a szent remény,
Szívük sugárzó szeretet.
Ha majd sötét lesz, fényességbe
Borítják lenn a földeket.

A részük örök küzdelem,
Szívfájás, láz és félelem.
Ide hívlak. Így akarom.
Nevüket nem zengi a dal
De én felírtam és tudom.

Jön a királyi Nap. Imádkozom.
Hallgass meg, égi hatalom!
Engedd hinnem, hogy élsz, te Isten,
És minden, a mi meggyötört,
Csak egy rossz álom volt az itten . . .

AZ ANYÁMNAK KÜLDÖM.

Ellobbanó lelked utolsó szikrája,
Kis fiad feléd karjait kitarja.
Szomorú ködből visszacsalogatni
Hamvadó szívednek, lám, van sugara.

Bámulva merőn téli éjszakába,
Szép emlékeknek lobban fel a lángja.
Szívedhez húznak arany álomszálak,
Édes szent asszony, be visszakívánlak!

Szívedről szakadtam. Minden álmodásom
Belőled való. Szomorú futásom
Útját te szabta, te küldtél a ködbe.
Óh csak még egyszer feküdnék ölödbe!

Hogyha még egyszer édes meseszónál
Bús homlokoddal felémbe hajolnál.
Hogyha még egyszer álomba ringatván,
Fáradt szememet új életre nyitnám!

De törvénye van minden bolyongásnak,
Te se szülhettél, bár akarnád, másnak.
Sorsom már akkor szívedbe volt vésve,
Mikor az első tavaszi szél érte.

Áldott szívedre békesség találjon!
Mosolygó alkony feletted megálljon!
M megbékült szívvel, hogy nem lehet máskép,
Nézz majd utánam imádkozva, áldón.

ÚTAK TALÁLKOZÁSA.

Nagy szürke ködből elindultak ketten:
Egy fiú, egy lány. Két kis ismeretlen.
Gyermekek szívébe bele van-e írva
- Fekete betűkkel hófehér papírra -
Kire mi vár itten?

Ment a lány jobbra, ment a fiú balra,
Elveszett az útjok rengeteg távolba,
Ibolya ködébe messze nagy mezőknek,
Hol a titkok néma virágai égnek.
Mentek a viharba.

Két kanyargó utat keletnek, nyugatnak
Ki húzott a földre? Utak kit uralnak?
Ki nézi futását nyomorú hangyáknak,
Ki intézi sorsát földi vándorlásnak,
Ösvénykígyózásnak ?

Ő tudja, hogy a lányt hol, merre vezette,
Szívét virágzásba miként érlelgette,
Lelkét hogyan mosta szenvedés vizébe,
Míg hófehér, édes galamb lett belőle,
A miként tervezte.

Mielőtt a világ megszületett volna,
Nagy tragédiákat szőtt meg alkotója.
Furcsa komédjákat, édesbús meséket,
S teremtett világot, hogy végbemennének,
Ahogy elgondolta.

Mert próféták átkát te oltád a szívbe.
Árvasággal te vagy, ki megáldasz és te
Vesszőzöl tüzesre hideg, kemény lelket, H
ogy érezze, tudja, te el nem felejtet
Irgalmas nagy Úr, te.

S egyszer, a szívemre mikor éjfél szállott,
Mikor lelkem szárnya rebegett, megállott,
Mikor kezem nem volt, a ki megragadja,
Édes álmokkal a lelkem besusogja
- Csak a halál járt ott: -

Akkor - két kanyargó örvény összevágott,
Szertefutó két víz egy folyammá vallott,
Édes kicsi lányod csókjából, szavából
Diadalmas reggel kelt az éjszakából,
Óh mert te jártál ott.

Te, a ki intézed csillagok futását,
Szertefutó utak összeszaladását,
Ki *akartad* ezt és így lett, Isten, Isten,
Áldd meg ezerszer is az ő szívét itt lenn
S tedd hálaimává szívünk dobogását.

MI KETTEN.

Te vagy a forrás, mely szívemen át
Hömpölygő nagy vízzé kiárad.

Te vagy a szikra, mely szívemen át
Fényárba borít egy világot.

Te vagy a szellő, amely ajkamon
Szárnyas viharként csap az égre.
Szívedben a titok, mit kibeszélni
Én születtem erre a földre.

Te vagy a gondolat, a tiszta, nagy,
Mely bennem munkáskézzé válik.
Te vagy a titkos, új életcsira,
Melynek én végzem el csodáit.

Te a lélek vagy. Én a test vagyok,
Egymáshoz láncolt két szabad rab.
Tőled jönnek az új parancsok:
Az Istenhez te közelebb vagy.

AZ ÉN KEDVESEM.

Annak a leánynak, a kit én szeretek,
Szőke haja van, mint bágyadt napsugár.
Méla őszi illat árad a hajából,
Édesbús borongás fehér homlokáról,
Hol már első álmát pihegi a nyár.

Annak a leánynak, akit én szeretek,
Kék szeme van, mély, bús, sötétkék szeme,
Fényes tükörére, mint az őszi égnek,
Acélfényű párák csendesen terülnek.
Örök, nagy titok a kedvesem szeme.

Annak a leánynak, akit én szeretek,
Olyan az alakja, mint egy bús virág,
Keble mélyén szótlan szenderegve élnek
Szívére fonódó halálos remények,
Gyönyörű, rettentő, nagy tragédiák.

Annak a leánynak, a kit én szeretek,
Nagy álmot ringató bölcső a szíve.
Egy rejtett jövendő alszik benne mélyen,
Hogy soha ne keljen, hogy soha ne éljen,
Hogy soha se lásson napot a szeme.

Az én lelke éget, az övé csak fénylik,
Ő fehér békesség, én küzdés csupán,
Bús virágleilkére fagyok azért járnak.
Akit én szeretek, annak a leánynak
Szentek glóriája ég a homlokán.

SZERELEM FÁJDALMA.

1.

A csendes sárga alkonyat
Bearanyozza a szobámat.
Nagy csendben ébred valami
Lelkemben alvó, néma bánat.

Százöles mély börtönfenék
Sóhajt küld fel az ajakamra.
Hallgass panasz. Minek beszélsz?
Hallgass, hisz meg vagy halva.

Akit siratsz, az az enyém,
A karom és az ajkam rabja.
Az ölelésem meg a csókom:
Azt ő uralja.

A lelke kéne? Óh a lelke,
Az a titkos fehér virág,
Az, a mit soha meg nem értünk,
Míg a világ.

Látom, ott él a kék szeme mögött,
Fénybe villan a homlokán,
Csókjában egy szikrája ég
Az ajakán.

Van. De sohse kérdd. Amire
Vágyó, nem kapod meg soha.
Két lélek egyé sohse lesz.
Nó csak sírj, ostoba.

2.

A legszebbik tavaszra gondolok,
Amit megértem.
Ami édes, virágos tavaszunkat
Értem.

Amikor még azt hittük, hogy lehet
Egymásé lenni.
Aludj szívem, aludj. Te vágy, eredj
Pihenni.

Sokszor kérded, hogy mi lehet vajon
A homlokom mögött?
Mit takar a szemem kék tükre s arcomon
A bús ködök?

Ne kérdd! Csak csókolj meg ilyenkor és
Simítsd el homlokom,
A karod fonjon át és nézz keresztül
A gondokon.

Mert nem ismersz én édes angyalom
Nem tudhatod, mi fáj?
Mert soha, soha meg nem ért szíved,
Akarja bár.

Én a rejtett lelkedet szomjazom,
Lelkedet keresem.
Nem kaphatom meg soha, soha sem.
Siratlak kedvesem.

3.

Pici lábakon, sötétkék ruhában,
Levélhullató őszi fák alatt
Most megy valahol egyedül, magában
Egy édes kis leányalak.

Haldokló napfény csókolja körül,
Útján rezgő árnyak imbolyganak,
Vörös levelek táncolnak előtte
A fák alatt.

Elérhetetlen messze utakon
Így látlak egyre távolodni én.
Hull, hull a fákról a megölt levél:
A remény ...

ÁLOMSZÖVÖGETÉS.

Az én reményem egy boldog sziget
A vásáros világban,
Hová a zaj csak haldokolva ér,
Megtörve, lágyan.

Meg fogod adni ugye Istenem
Azt a kicsi kis fészket,
Hová elviszek én temetni minden
Rossz büszkeséget.

A fészket én puhára bélelem
Meleg álompehellyel,
Remekbe festem egyszerű falát
Sok édes tervvel.

A csöndes alkonyat aranyködében
Majd odavárunk téged.
Örök tűzlelked két pici parányát
Ugye, megnézed?

Ha majd fölgyújtjuk benne a tüzet
Az éjszaka ködében,
Te, a ki mindenütt vagy, ott leszel
Szívünk körében.

Künn zúgni fog a bolond, buta élet,
Síró felhő kóvályog,
Benn a lelkünkre szállnak csendesen
Gyönyörű álmok.

Amit meg nem lát sok lótófutó nép;
A csillagon merengünk,
Titkokat sÚg az ég az őshazáról,
Hová elérünk.

Majd jönni fogsz susogó illatszárnyon,
Fényes csillagsugáron,
És hárfalelkünk húrjain beszélgetsz,
S hallgatjuk vágyón.

Nekünk megmondod, a mit úgy keresnek
Piacon és templomban:
A békességet mi majd megtaláljuk
Óh, sokkal jobban.

Ugye, adod majd sasok szabadságát
S oltva ember szívébe,
Betölti a fészket fülemilék
Dalos szerelme.

S mit adjunk érte? Vigasztalás fényét,
Boldog titkokat másnak,
Békét, erőt, teljes remény virágot
A nagy világnak.

Karácsony táján gondolok ezekre
S az égre nézve várok.
Hulló pelyhekkkel lelkemre leszállnak
Édes gyermekálmok.

SAS ÉS GERLIGE.

Hogyan szárnyalnék én hideg magasságba?
Nem lehet a sasnak gerlice a párja.
Hogy járnék én arra, a hol te nem járhatsz,
Ahol édes gerleszíved egy parányi
Sügárt nem találhat.

Óh szép a magasság végetlen azúrja,
Hol a nap nem éget, csak aranyát szórja,
Hol csak világokat átnéző szem láthat,
Ahol a nagy, hideg gondolatkirályok
Szótalan tanyáznak.

Óh de szép a föld is. Áldott a göröngye.
Szent a sár: virágok nőnek ki belőle.
A magasság álom, a mélység valóság.
Szebb a föld, mint az ég, melegebb, s közelebb
Vannak itt a rózsák.

Sas lehettem volna. Gerlicévé lettem.
Szíved körül lengő meleg szellő lettem.
A szerelmet benned életre csókoltam,
Élet szép csodája, szép virágos ága
Magasuk a porban.

Édes kis gerlicém! Sohse légy te sassá.
Ne vonja lelkedet a hideg magasság.
Gyöngé pehelyszárnyad nem született arra,
Hogy a hideg egek álomlevegőjét
Merészen kavarja.

De azért sohse hidd, hogy el leszen zárva
Előttünk a szellem magasabb világa.
A szívünkből hajtó új életcsodában
Az ég egy sűgára törík szivárvánnya
Könnyben, mosolygásban.

A földön élünk. De munkába, csatába
Istenünk lelkének lobog egy paránya,
Szerelmünk a rögből színaranyat termel,
Szívünkben egy tisztább, magasabb világnak
Napkirálya kel fel.

Nem lakozom én a hideg magasságban.
Munkás, dalos fészek az álmom, a vágyam.
Nem gondolni, *élni* akarom a létet:
Minden bölcsességnél, hideg tudománynál
Százszor szebb az élet.

S hogyha tán lesz idő, a mikor lelkemben
Megöli a gerlét a sas és fellebben,
Ne félj, mit a sas *lát*, gerlice *megérzi*,
S magasbarepülő királyának lelkét
Szívével kíséri.

ADVENT.

Olyan sötét, oly hideg a világ.
Sok éve már, hogy ég a mécsvilág,
Mit ablakomba tettem, s évről-évre
Odateszek még most is, újra, egyre
És várok.

Advent van.

Jaj, szegény szívem

Hogy ég, sóvárog!

Alszik falucskám halottmerekén.

Alszik. így volt ez mindig idelenn.

Senkit se bánt itt az idők jele,

Éltét almon, kövön aludni le

Megszokta rég.

Advent van. Jaj, szegény szívem

Hogy ég... hogy ég!

Tekintetem bús éjszakába vesz.

Csillag nem reszket. Nem virraszt az eb.

Az akol körűi nagy halotti csend.

Jöjj, pásztor! A nyomor mélysége zeng

Imát feléd.

Advent van. Jaj, szegény szívem

Hogy ég ...hogy ég!

A toronyból harangütése rezg.

Támad a nappal. Szürkül már a regg.

Hallga!... kopog ajtómon szelíden...

Felugrók... kérdem - nyitva sebesen -

„Ki az??” - És várok...

Advent van. Jaj, szegény szívem

Hogy ég, sóvárog!

ADD IDE A KEZED.

Add ide a kezed és ne félj.
Hosszú az út, de bizton hazaérünk.
Tátog az örvény, füttyöl a szél.
Édes párom, azért mi ne féljünk.

Csengő kacagással a föld aranya
S ezer kicsi érdek kúszik utánunk.
El ne szédítsen mézes szava.
Mondom, hogy bizton hazatalálunk.

Árnyak futkosnak a hátunk mögött
S visszacsalogat az otthoni ének.
Hozzánk tapadnak az ócska rögök.
Nézz a szemembe és én megvédlek.

Utunkra nehéz ködfellegek ülnek.
Nem látunk semmit. Elvesz az út.
Károgó varjak lomhán repülnek.
Szívedre hallgass! A többi hazug.

Köd jár előttünk. Átok utánunk.
De új élet vár, elmúlik az éj.
Szívünkbe van írva: odatalálunk.
Add ide a kezed és ne félj.

FÖL.

Nagyon szép volt a fellegek között.
Villámok csókolták a szívemet.
Bátor szélvészek zúgó orgonáján
Tanultam büszke éneket.

Nagyon szép volt. És én mégis lejttem
Álmodni bársonyajkak csókja közt.
Két gyöngye kar lefogta szárnyamat,
Szőke selyemhaj összekötözött.

Eget azóta csak szemedben látok.
Szélvészek hona már nem iskolám,
S a büszke ének susogássá halkult
Nagy bátor harcok halotti torán.

De kinek lelke tűzből vétetett,
Kinek az ajka riadókra termett,
Kit harcra szült az ég, miért feküdjön
Szellőtől féltett rózsabokor mellett?

Lerázom ezt a sok rózsalevélt,
Mit álmok szellője rázott szívemre.
Fogd át a nyakam bátran. Repülünk
Föl, föl, föl a végtelenbe.

A DAL A KETTŐNKÉ MARAD.

A dal a kettőnké marad.

Mit is beszélnek mi a nagy világnak?

Minden emberszív titkos nagy világ,

Hol nincs visszhangja más szívek dalának.

Élted titkos, álompárás patakja

Beleszakadt életem folyamába.

Zúgó nagy tenger sohse lesz belőle,

De együtt fut a rónák távolába.

A dal a kettőnké marad.

Nem értenék meg úgyse a varázsát.

Mit szívem átcsilingel a szívedbe,

Mit érdekelné más földek lakóját?

Idegenek vagyunk mi a világon,

Mint földreszálló csillagfény, mit ember

Vágyódva lát jönni a végtelenből,

De meg nem foghat kézzel, értelemmel.

A dal a kettőnké marad.

Titkos zenéjét csak a szívünk érti

S összelobogva égő szerelemmel

A végtelen csodás vizére tér ki.

Ezer titok közt, alkonyati fényben,

Ölelkező pár: így futunk a ködbe.

Isten szívéből fakadt dal a létünk

S végül tisztán cseng örök dalba össze.

Makkai Sándor

A dal a kettőnké marad.

Szeretjük, áldjuk földjét embereknek.

A könnyünk, vérünk, a munkánk övé lesz,

Egyedül a dal marad a miénknek.